

Justitiedepartementet

Yttrande över betänkandet "Struktur för ökad motståndskraft" (SOU 2021:25)

Jönköpings kommun har beretts tillfälle att till Justitiedepartementet lämna synpunkter på betänkandet Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25).

Jönköpings kommun ställer sig positiv till inrättande av beredskapssektorer, beredskapsområden och civilområden med civilområdeschefer. Även förslagen om ett centralt beredskapsråd och MSB:s utökade ansvar och uppgifter ses som positiva för utvecklingen av arbetet för att skapa ett mer robust samhälle.

Utredningen har dock ett starkt fokus på statliga myndigheter och således är det kommunala perspektivet inte på ett tillfredställande sätt belyst i förhållande till de statliga delarna. Inom ramen för arbetet har utredningen endast träffat representanter från tre kommuner vilket inte anses vara tillräckligt i relation till förslagets omfattning.

Kommunen anser inte att de föreslagna ändringarna för kommuner och regioner motiverar en ny lag. Utredningen saknar en grundlig analys av vilka behov kommuner och regioner har avseende civilt försvar. Utredningen belyser inte heller de effekter de framlagda förslagen skulle innebära för kommuner och regioner. Mot denna bakgrund finns det ett behov av en ny utredning om kommuner och regioners beredskap. Utgångspunkten kan med fördel vara att kommuner och regioner bör ha separata beredskapslagar.

Vidare beskriver utredningen att syftet med den nya lagen är att minska sårbarheten i sin verksamhet, ha en god förmåga att hantera fredstida krissituationer och kunna lösa sina uppgifter inför och under höjd beredskap. Det ökade fokus på höjd beredskap innebär en ambitionshöjning som inte är finansierad.

Utredningen anser att begreppet extraordinära händelser i många fall kan verka begränsade och föreslår att begreppet ersätts med fredstida krissituationer. Jönköpings kommun anser dock att begreppsdefinitionerna i utredningen är oklara genom att flera olika händelsebegrepp beskrivs i förhållande till risk- och sårbarhetsanalys, aktivering av krisledningsnämnd, bistånd mellan regioner och regioner o.s.v.

Gällande förändringarna i kommunernas risk- och sårbarhetsanalyser ser kommunen det som positivt att fokus läggs på att identifiera samhällsviktig verksamhet inom den egna verksamheten och på arbetet med kontinuitets-

hantering. Utredningens ställningstagande att upphandlad verksamhet eller verksamhet som bedrivs via valfrihetssystem inte ska ingå i risk- och sårbarhetsanalysen, anser kommunen är olyckligt då många kommuner upphandlar verksamhet som kan påverka upprätthållande av samhällsviktig verksamhet. Till skillnad från idag ska analysen även innefatta perspektivet höjd beredskap vilket är en ambitionshöjning jämfört med tidigare.

När det gäller förberedelser inför höjd beredskap menar utredningen att detta innebär att kommuner och regioner ska beakta totalförsvarets krav genom att lokalt omsätta den försvarspolitiska inriktningen. Detta anser Jönköpings kommun är en positiv ambitionshöjning men detta arbete saknar finansiering. Utredningen anser även att förberedelserna för höjd beredskap ska göras i samverkan med andra kommuner, regioner och statliga myndigheter. Detta förslag anser Jönköpings kommun vara kostnadsdrivande i sig då det kan komma att innebära nya krav på säkerhetsskyddsavtal aktörerna emellan.

Gällande utbildning och övning är den stora skillnaden att det inte bara som tidigare omfattar fredstida kriser, utan nu även inkluderar höjd beredskap. Kommunen ser positivt på förslaget men åter igen saknas det finansiering för denna ambitionshöjning. Att utbilda och öva för att upprätthålla kommunens samhällsviktiga verksamheter under en fredstida krissituation är något helt annat än att utbilda och öva för höjd beredskap och ytterst krig.

Kommunens geografiska områdesansvar innebär samma uppdrag vid fredstida kriser som vid höjd beredskap, förändringen ligger dock i det föreslagna tillägget att kommuner ska ansvara för information till allmänheten vid höjd beredskap. Detta är något som kräver stora resurser i form av samverkan, planering och övning. Följaktligen är även detta en ambitionshöjning som saknas finansiering.

Sammanfattningsvis saknas ett väl belyst kommunalt perspektiv i utredningens betänkande, vilket motiverar en ny utredning där kommuner och regioners beredskap står i fokus. Många av de ambitionshöjningar som föreslås, huvudsakligen gällande höjd beredskap, ses som positiva i sig men anses ej vara finansierade.

JÖNKÖPINGS KOMMUN

Ann-Marie Nilsson
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Fritz
Stadsdirektör